

Aplikace matematiky

Karel Drbohlav; Ladislav Procházka

Zprávy. Sedmdesátiny akademika Vladimíra Kořínka

Aplikace matematiky, Vol. 14 (1969), No. 3, 250–252

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/103230>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1969

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

ZPRÁVY

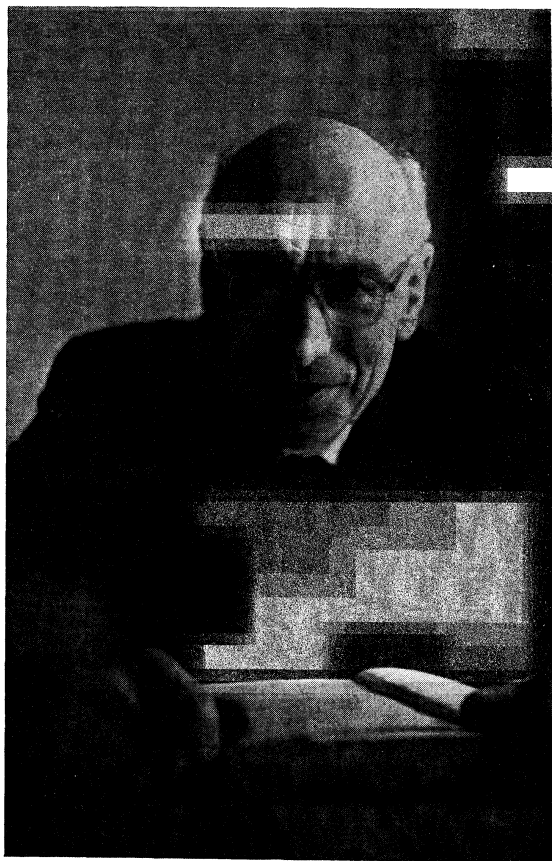
SEDMDESÁTINY AKADEMIKA VLADIMÍRA KOŘÍNKA

KAREL DRBOHLAV a LADISLAV PROCHÁZKA

Patrně se nezmýlíme, když řekneme, že všichni, kdo znají profesora Kořínka osobně, se budou cítit jakoby zaskočení, až si přečtou, že akademik VLADIMÍR KOŘÍNEK, doktor fyzikálně-matematických věd, řádný profesor matematiky na matematicko-fyzikální fakultě University Karlovy, se dne 18. dubna letošního roku dožívá sedmdesáti let. Takové pocity máme tíme spíše my, kteří se s tímto zaníceným vědcem, pečlivým učitelem a vynikajícím člověkem setkáváme denně, kteří každodenně můžeme obdivovat jeho nestárnoucí temperament a nevyčerpatelnou energii. Využijme této příležitosti k tomu, abychom sobě i všem našim čtenářům alespoň stručně připomněli, čeho si na jubilantovi zvláště vážíme a v čem nám zůstává stále velkým vzorem.

Rozsáhlé celoživotní dílo akademika Vladimíra Kořínka je výsledkem neúnavné aktivity vědce s širokými zájmy, který dal všechny své tvůrčí schopnosti a zkušenosti plně do služeb vědy, výchovy vědeckého dorostu a vůbec do služeb pokroku v národě a ve státě. Prof. dr. Vladimír Kořínek je předním československým matematikem, vedoucím představitelem naší moderní algebry a jako algebraik je uznávanou osobností světového měřítká. Výsledky, jichž dosáhl zejména v teorii jednoduchých algeber, v teorii grup a v teorii svazů jsou vesměs citovány ve standardních světových učebnicích předními znalci těchto oborů (A. A. Albert, N. Jacobson, A. G. Kuroš, G. Birkhoff) a rovněž tak celá řada známých matematiků na ně ve svých pracích navazuje (O. Ore, C. Hopkins, O. N. Golovin, R. Baer, A. Ch. Livšic a jiní). Tak na příklad studium isomorfismu direktních rozkladů grup bude již navždy spojeno s Kořínkovým jménem a výsledky jím dosažené v tomto oboru patří mezi jeho výsledky nejcitovanější. Nejoceňovanější jeho práce z teorie svazů se pak týkají velmi subtilních vyšetřování, souvisejících jednak s Zassenhausovými zjemněními obecně definovaných normálních řetězců v nemodulárních svazech, jednak s platností Jordan-Hölderovy věty ve svazech; výsledky v tomto směru získané ukazují na příklad na význam podmínek semimodularity ve svazech. Podíváme-li se, kdy tyto Kořínkovy práce byly publikovány, a porovnáme-li, jaká problematika hýbala současnou světovou algebrou, zjistíme na první pohled, že prof. Kořínek jako opravdový vědec sledoval vždy ty nejnovější a nejmodernější proudy v algebře.

Tvůrčí vědeckou práci akademika Kořínka si však nelze odmyslet od práce vysokoškolského učitele. Svou pedagogickou činnost vykonával prof. Kořínek převážně na půdě University Karlovy, kde se habilitoval v roce 1931 a kde působí jako profesor od roku 1935. Za ty dobré tři desítky let, které od jmenování uplynuly, prošla jeho

přednáškami a semináři velká řada zájemců o matematiku, z nichž mnohým, díky zanícení pana profesora, učarovala algebra stejně jako jejich učitel. Zvláštní úlohu tu zajisté sehrává Kořínkův algebraický seminář „pro pokročilé“, kterého se zúčastňují zájemci o algebru (většinou již absolventi) z celé Prahy a který má již svou mnohaletou tradici. Zde se referují nejnovější výsledky z časopisecké literatury, zde se formulují další zajímavé problémy a hledají se na ně odpovědi a z tohoto semináře potom vycházejí nové původní práce. Prof. Kořínek má mnoho svých žáků, z nichž někteří, pokračující v díle svého učitele, dosáhli v algebře již pozoruhodných výsled-

ků. Je však i celá řada těch, kteří dnes pracují úspěšně v jiných oblastech matematiky, ale kteří vděčí akademiku Kořínkovi za to, že se s metodami vědecké práce seznamovali poprvé právě v jeho seminářích a že pod jeho vedením vypracovali své první vědecké práce; i ti všichni se stále cítí býti jeho žáky. Konečně hovoříme-li o pedagogické práci prof. Kořínka, nemůžeme nezpomenout jeho učebnice o algebře, která sehrála svou velmi záslužnou roli hlavně tím, že položila základ algebraickému vzdělání studentů matematiky na universitě.

Vedle úspěšné vědecko-pedagogické práce je třeba obzvláště připomenou činnost akad. Kořínka v desítkách funkcí na universitě i mimo universitu, a zejména jeho činnost ve vědeckých organizacích v Královské české společnosti nauk, v České akademii věd a umění, v Československé národní radě badatelské a konečně v Československé akademii věd, již je řádným členem od jejího založení v roce 1952. Desítky let působil prof. Kořínek jako funkcionář v Jednotě československých matematiků a fyziků. Byl jejím prvním místopředsedou právě v době oslav stého výročí jejího založení. Za svou záslužnou práci byl při této příležitosti vyznamenán Řádem práce. Kromě tohoto vzácného ocenění bylo dílo akademika Kořínka odměněno stříbrnou medailí Karlovy university za „mimořádné zásluhy o rozvoj Karlovy university“ v roce 1960 a „Pamětní medailí University Karlovy“ v roce 1968.

V letech 1953–55, v době tak velice složité a rozporupné, stál akademik Kořínek v čele matematicko-fyzikální fakulty jako její děkan. Nebylo tehdy snadné zastávat tuto odpovědnou funkci, neboť podmínky pro práci na vysokých školách nebyly v tu dobu právě příznivé, leč díky svým charakterovým vlastnostem, své čestnosti a přímosti, ale také energičnosti, houževnatosti a osobní statečnosti získal sobě i celé fakultě velikou autoritu. Jeho mimořádný smysl pro pravdu a spravedlnost mu vždy zjednával a stále zjednává zaslouženou vážnost u všech, kdo s ním jakýmkoliv způsobem přicházejí do styku.

A co říci na závěr této malé vzpomínky. Akademik Kořínek slavivá své narozeniny v té nejkrásnější roční době — uprostřed jara, v době, kdy albertovské stráně svítí rozkvetlými jabloněmi a hrušněmi a kdy otevřeným oknem vane vzduch prosycený vůněmi. Více než třicet jar prožíval prof. Kořínek ve své někdejší pracovně nad Albertovem a všechna ho dojímalá stejně. A my mu v tomto okamžiku přejeme, aby takových krásných jar prožil ve zdraví a v pohodě ještě velice mnoho, uprostřed práce, kterou tolik miluje. To přejeme jemu, sobě i celé československé matematice.